

Motion till riksdagen

1988/89:Ub585

av Lisbeth Staaf-Igelström (s)

Kvinnoforskning

Under 1970-talet växte det inom den svenska forskarvärlden fram en ny typ av forskning. Vi fick, främst inom samhällsvetenskapen och humaniora, ta del av helt nya frågeställningar som utgick från kvinnors verklighet. Tidigare har all forskning utgått från mäns tankar om mäns villkor i såväl frågeställningar som resultat. Människan och hennes handlande och påverkan på samhället har i den traditionella forskningen oftast betraktats som könlös, man har inte gjort någon skillnad på kvinnor och män, vare sig i teori eller empiri.

Den nya kvinnoforskningen har strävat efter att synliggöra kvinnor och beskriva de skilda villkor som gäller för kvinnor och män. Kvinnoforskarna har sökt förklaringar till det könsuppdelade samhället och har analyserat de maktstrukturer som bidrar till att upprätthålla rådande ojämlikheter mellan könen.

För att kunna upphäva kvinnors underordnade ställning i samhället krävs kunskaper om vilka mekanismer som upprätthåller rådande ordning. Det är därför viktigt att forskningen tar sig an detta försummade forskningsfält och prövar vad ett kvinnoperspektiv kan tillföra vår kunskap. Att utveckla ett kvinnoperspektiv på forskningen innebär att frågeställningar, begrepp och teorier utgår från att samhället på ett systematiskt sätt är organiserat också efter kön. En ökad kvinnoforskning skulle även medföra en större vakenhet för hur den traditionella forskningens begrepp och metoder påverkar synen på kvinnors roll i samhället.

Rent statistiskt kan vi konstatera att det finns fler kvinnliga doktorander i dag än för bara tio år sedan. Detta beror emellertid inte i första hand på att institutionerna ändrat inställning till de kvinnliga studenterna och deras ämnesval, eller att de kvinnliga studenterna i högre utsträckning än tidigare konkurrerar ut de manliga studenterna. Huvudförklaringen står snarare att finna i näringslivets jakt på "unga, hungriga" studenter. Man går in på högskolorna och handplockar nybakade studenter – företrädesvis manliga sådana. Studenterna ebjuds ofta möjligheter att inom företagets ram bedriva forskning.

Trots att de kvinnliga doktoranderna blivit fler råder i dag stora problem med återväxten av forskare med ett kvinnoperspektiv. Många doktorander avråds av sina handledare att bedriva kvinnoforskning – det är inget att göra karriär på.

För att öka intresset för kvinnoforskning bör det på grundutbildningen alltid ingå kurser med ett kvinnoperspektiv, utan det kan man inte påstå att

kvalitén på undervisningen är god. Studenterna måste läras redan på grundutbildningen att det finns olika perspektiv att studera och resonera utifrån. Kvinnoperspektivet är ett lika självklart perspektiv som övriga.

Andra åtgärder som är nödvändiga för att öka intresset för kvinnoforskningen är att det vid varje institution bör finnas kvalificerade handledare med ett kvinnoperspektiv – d.v.s. docenter eller professorer. Vidare bör de vara obligatoriskt med information till nyblivna doktorander om vad ett kvinnoperspektiv på ämnet innebär och givetvis bör det även på doktorandutbildningen ingå kurser med detta perspektiv. Det är viktigt att alla studenter lär sig att studera sin empiri ur ett könsperspektiv.

Fram till dess att det vid varje institution finns kvalificerade handledare för kvinnoforskning bör doktoranderna erbjudas kompletterande handledning vid ett annat universitet där det finns kompetenta forskare. För detta ändamål bör varje universitet avsätta medel. Likaså bör möjligheterna till gästprofessurer med ett kvinnoperspektiv ökas vid universiteten.

Hemställen

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om insatser/åtgärder för att öka intresset för kvinnoforskning.

Stockholm den 24 januari 1989

Lisbeth Staaf-Igelström (s)